

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No2

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, fevral.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	40
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
TEMIR YO'L YO'LLARINI TA'MIRLASH KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	46
Allabergenov Sherzod Maksudbayevich	
BANKLARNI TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING XORIJ TAJRIBASI.....	51
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BUDJET OCHIQLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA QONUNCHILIK BAZASINING EVOLYUTSIYASI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI.....	55
Mamanov Alisher Umbarovich	
ENERGETIKA TARMOG'I KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'LLARI.....	60
Xamdamova Gavxar Absamatovna	
SMART UNIVERSITET MODELINING XALQARO TAJRIBASI VA UNI YANGI O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIGA MOSLASHTIRISH MASALALARI.....	65
Saloxiddinova Sitora Baxodir qizi	
IJTIMOIIY OBYEKTlarda QURILISH XIZMATLARINI MOLiyALASHTIRISHNING NAZARIY – ASOSIY TAMOIYILLARI.....	68
Gapparov Azim Qayumovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQRISH FAOLIYATIGA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI JORIY ETISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	72
Zaripov Shoxboz Alijon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING IQTISODIY VA IJTIMOIIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	75
Kolmatova Asila Menglimurod qizi	
РОЛЬ GREEN BONDS В МЕЖДУНАРОДНОЙ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	81
Н.Т. Бекназарова	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK BOSHQARUV VA AUDIT.....	86
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
NORASMIY IQTISODIYOTNING MAVJUDLIGINING NAZARIY MASALALARI VA UNI ANIQLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI.....	93
Alimardonov G'ayratjon Nuraliyevich	
DIGITAL TWIN-BASED DECISION SUPPORT FOR COST OPTIMIZATION AND RISK MANAGEMENT IN INFRASTRUCTURE SYSTEMS.....	99
Nelyufar Umarovna Dadabayeva	
PAXTA BO'LAKCHASINING OG'MA TO'RLI YUZA SIRTI BO'YLAB HAVO OQIMI TA'SIRIDAGI HARAKATINING MATEMATIK MODELI.....	108
Karimov Abdusamat	
АДАПТИВНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ К ВНЕШНИМ РИСКАМ И ГЕОЭКОНОМИЧЕСКИМ ТЕНДЕНЦИЯМ.....	115
Бабаджанов Шухрат Атахмович	
“TIBBIYOT BOZORINING UZLUKSIZ RIVOJLANISHI UCHUN MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH YONDASHUVLARI”.....	120
Abdumalikov Shoxjahon Jaloliddin o'g'li	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIDAGI ROLI VA BANDLIKKA TA'SIRI.....	124
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	

XORAZM VILOYATIDA ETNOGRAFIK TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINING AHAMIYATI	129
Ro'zimatova Shaxlo Baltaboy qizi	
THE FEAR OF MISSING OUT (FOMO) EFFECT IN ADVERTISING AND ITS NEUROPSYCHOLOGICAL IMPACT ON IMPULSE BUYING	134
Negmatov Nodir Nozimovich	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT XIZMATINI TASHKIL ETISHNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI VA TENDENSIYALARI TAHLILI.....	139
Aytiyeva Sevara	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI.....	149
Abdullayeva Matluba Nematovna, Nuriddinov Kamoliddin Faxriddin o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	155
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
POPULATION IMPACT ON CONSUMER CULTURE AND NATIONAL ECONOMIC GROWTH.....	160
Rustamov Sherov Oblokulovich	
AVTOTRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI VA ULARNI YAXSHILASHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	164
Laylo Akbarova, Komolov Adxam Dilshod o'g'li	
MODELING THE DIFFUSION OF DIGITAL BANKING ADOPTION IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM TBC BANK USING THE BASS DIFFUSION MODEL AND A HYBRID REGRESSION APPROACH	169
Feruza Nabieva	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK XARAJATLARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH VA BAHOLASH	176
Rabbimov Elbek Abdulloyevich, G'afforov Ilhom Ilyosjonovich, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
O'ZBEKISTONNING YANGI BOZORLARGA CHIQISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING INTEGRALLASHGAN MODELI.....	183
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-KONSEPTUAL ASOSLANISHI.....	188
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISH VA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	194
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
SANOAT KORXONALARI TUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI	198
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
SOLIQ STAVKALARINI TABAQALASHTIRISHNING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	202
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
MINTAQALAR IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI TAFOVUTLARNI KAMAYTIRISHNI TA'MINLASHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	208
Egamov Temur Muzaffarovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLYAVIY RAG'BATLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	213
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURLIGI.....	217
Achilova Firuza Kurbanovna	
INVESTITSIYALARNI JALB ETISH ORQALI MAXSUS IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	222
Ergashev Olim	

KICHIK BIZNES INNOVATSION FAOLIYATINING RIVOJLANISHIDAGI ASOSIY TENDENSIYALAR	227
Amirov Zubaydulla Toir o'g'li	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	233
Isakjanova Saboxat Muhamedovna	
KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA AKSIYADORLAR HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MEXANIZMLARINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	238
Xakimov Uchkun Xamitovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MILLIY MAKROIQTISODIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	242
Mardanova Ra'no Isakovna	
XUSUSIY VA DAVLAT SHIFOXONALARI UCHUN RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI QIYOSIY TAHLIL	246
Yakubov Temur G'anibekovich	
RAQAMLI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RESURS SAMARADORLIGI VA IQTISODIY NATIJADORLIK MODELI	250
Ziyodullayev Qahramon	
"MILLIY TURIZM SITUATSION-MONITORING MARKAZI" VA "YASHIL TUROPERATORLAR" FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI	254
Toshev Akmal Salimovich	
RISK-MENEJMENT VA MOLIYAVIY BARQARORLIK O'ZARO BOG'LIQLIGINING KONSEPTUAL MODELINI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI	261
Madaminov Bekzod Allayarovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT: BAHOLASH METODOLOGIYASI, DINAMIKASI VA QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI (1996 – 2026-YILLAR TAHLILI)	266
Djumanova Rano Fayzullayevna	
OLIY TA'LIM SIFATINI BAHOLASHDA MAJMUALI DIAGNOSTIK MODELNING AMAL QILISH XUSUSIYATLARI	272
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	278
Vafiyev Raxim Xalimjonovich	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	282
Nigora Nurmatova	
BANK SEKTORINING INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISHDAGI STRATEGIK O'RNI	287
Abdumavlonov Abdumutal Abdumajid o'g'li	
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA UZOQ MUDDATLI MOLIYAVIY INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	291
Allabergenova Nilufar Shermetovna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA TA'MINOTLI YIRIK KREDITLAR ASOSIDA QIMMATLI QOG'OZLAR CHIQRISH ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI	298
Ahmedov Akbarali Sultonmurodovich	
"MINTAQA SANOATI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI"	306
Abdinazarov Xusan Shaymanovich	
BUDJET TASHKILOTLARI FAOLIYATIDA MAJBURIYATLAR: MAZMUNI, TURLARI VA TARKIBI	309
Jabbarova Charos Aminovna	
ATROF-MUHIT VA EKOLOGIK IQTISODIYOT: TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA RESURLARDAN OQILONA FOYDALANISH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	316
Alikulov Samar Abdirashidovich	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASI RIVOJLANISHIDA FORSAYT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	322
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
АНАЛИЗ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ХОЗЯЙСТВУЮЩЕГО СУБЪЕКТА	329
Камолова Феруза Кахрамоновна	

TASHQI QARZNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI: QARZ BARQARORLIGINI BAHOLASH MODELLARI ASOSIDA O'ZBEKISTON MISOLIDA TAHLIL	333
Oliyoyrova Kumushoy Ahmad qizi, Tashmuxeamedova Yayra Atxamovna	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLARNI TARTIBGA SOLISHNING TAHLILI	339
Kudiyarov Kishibay Ramatullaevich	
KORXONALAR FAOLIYATINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ TAJIRIBASI	343
Iminova Nargizaxon Akramovna	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING TO'LOVGA QOBILIYATLILIGINI BOSHQARISHDA RISKLAR VA RISK-MENEJMENTNING O'RNI	350
Xalikulova Shirin Utkir qizi	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUXGALTERIYA HISOBI VA HISOBOTINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA KAMCHILIKLAR	354
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Xasanboyeva Muyassar Ubaydullayevna	
XUSUSIY KORXONALARDA KADRLAR MENEJMENTI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	358
Alimova Dildora Damirovna	
BANK TRANSFORMATSIYASI TUSHUNCHASI VA UNING MENEJMENTDAGI O'RNI	363
Rajabov Oybek Panjievich	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	367
Eshtemirova Anora Norboy qizi	
BOZOR KONYUNKTURASIGA MOS PIYOZ YETISHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	371
Sadikova Shohida Obidqul qizi	
HUDUDLARDA MAISHIY XIZMATLAR SOHASINI KLASTERLASH VA RESURS SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	375
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
XUSUSIY VA KORPORATIV TUZILMALARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI HAMDA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISH AMALIYOTI	380
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
YIRIK VA KICHIK BIZNES O'RTASIDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	385
Nasirova Kamola Alimovna	
MOLIYAVIY HISOBOTLARNING QAROR QABUL QILISH JARAYONIDAGI IQTISODIY ROLI	394
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Yahyayeva Ra'no Raximovna	
DIRECTIONS FOR IMPROVING INVESTMENT POLICY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL ECONOMY (EXPERIENCE OF UZBEKISTAN)	400
Khatamov Nurbek Achildiyevich, Sharifi Abdul Fatah	
DAVLATNING FISKAL VA MONETAR SIYOSATI UYG'UNLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH	405
Uralov Shavkat Maxramovich	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA BIZNES JARAYONLARINI AVTOMATLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	410
Yusubov Muzaffar Alimbayevich	
BANKLARDA RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASIGA TA'SIRI	414
Ro'ziboyev Shuxrat Komilovich	
BOJ-TARIF SIYOSATI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY-AMALIY YO'NALISHLAR	418
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHDA BOSHQARUV KADRLARINING KOMPETENSIYASI	424
Mahsutaliyev Abdusalom Hasanovich	

ZIYORAT TURIZMIDA DESTINATSIYA VA GEOAXBOROT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	433
Qosimov Jahongir Ro'ziboyevich, Suyunova Nilufar	
YEVROPA DAVLATLARIDAGI KORXONALARDA MOLIVAVIY REJALASHTIRISH AMALIYOTINING TAHLILI VA ULARDAN O'ZBEKISTON MOLIVA TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	440
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
TASHKILOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA LOYIHALARINI BOSHQARISH	446
Xasanov Odilxon Kaxxorovich	
O'ZBEKISTON TURIZM SANOATINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	450
Kobilova Shozoda Timurovna, Isxakova Sarvar Ayubovna	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LABOR THEORY: EVOLUTION, CHALLENGES AND FUTURE PROSPECTS	456
Tukhliyev Bakhodir Adinaevich	
ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПЕРВОГО ПРИМЕНЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ В СИСТЕМЕ УЧЕТА И ОТЧЕТНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	460
Астанов Зафар Муродуллаевич	
TA'LIM MUASSASALARIDA O'QITISH SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR PLATFORMALARINI YARATISH VA ULARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	466
To'xtamisheva Dilrabo Shermonovna	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI YASHIL IQTISODIYOT TAMOIYILLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI	472
Norboyev Sarvar Azodovich	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHDA INVESTITSİYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	476
Xatamova Manzura Ochilidievna, Safarov Botir Isaq o'g'li	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI	482
To'rayeva Nafisa Odiljonovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISHNING PUL MUOMALASI BARQARORLIGIGA TA'SIRINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	487
Xazratkulov O'ktamjon Xikmatullayevich	
O'ZBEKISTONDA TAKSI XIZMATLARI BOZORIDA INSTITUSIONAL ISLOHOTLARNING IQTISODIY AHAMIYATI	491
Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li	
EKOLOGIK TANGLIK SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA YERLARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH	497
Kudiyarov Aybek Alisherovich	
BANK LIKVIDLIGINI BOSHQARISHDA ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLAR	502
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO'YICHA SANOAT ISHLAB CHIQARISH TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH	509
Almardanova Farzona Tulkin qizi, Kasimov Azamat Abdurkarimovich	
QUYI AMUDARYO IQTISODIY MINTAQASI CHEGARABO'YI HUDUDLARINING TURISTIK IMKONIYATLARI	515
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
SURXONDARYO VILOYATIDA ULGURJI SAVDO HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH	522
Turotova Sohiba Djumanazarovna	
MINTAQADA INNOVATSION USULDA BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	531
Davranov Odil Jumanazarovich	

ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI VA MAHSULOT TANNARXINING BOSHQARUV TAHLILINI AMALGA OSHIRISH USULLARI	538
Xamidova S.Ya.	
STRATEGIES FOR INCREASING COMPETITIVENESS IN DEVELOPING EXPORT ACTIVITIES IN SMALL ENTERPRISES.....	544
Nasridinova Shokhida Taufikovna	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA ILMIY-NAZARIY QARASHLAR	551
To'g'onov Ibroximxo'ja	
XUSUSIY TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY RESURLARINI MUSTAHKAMLASHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....	555
Xolmatov Dilmurod Maxmudjonovich	
PENSIYA JAMG'ARMASI DAROMADLARI SHAKLLANISHI MASALALARI.....	562
Sherjonov Doniyor Saparbaevich	
EKSPORT VA VALYUTA OPERATSIYALARINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI.....	566
Sobirova Xilola Rustam qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA AHOLI JON BOSHIGA CHAKANA SAVDO AYLANMASI HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	571
Qudratova Shahnoza Shuhrat qizi	
XO'JALIK JAMIYATLARIDA BOSHQARUV ORGANLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	579
Valijonov Akmaljon	
XIZMATLAR IQTISODIYOTI VA UNI RIVOJLANISHNING NAZARIY ASOSLARI	584
Abduxoliqova Farangiz Abduxoliq qizi	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT-LOGISTIKA TIZIMI: HOZIRGI HOLATI, MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	588
Kuvandikov Shuxrat Oblokulovich, Abduxalikova Komila Abduxalikovna	
ИНТЕГРАЦИЯ МЕТОДОВ КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (АВС) И ЦЕЛЕВОГО КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ (ТС) КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	595
Киличева Ф.Б.	
GAZ TARMOQLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	601
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
SOLIQ NAZORATI TIZIMI: IQTISODIY MOHIYATI, SHAKLLARI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	606
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li	
УПРАВЛЕНИЕ ПРИБЫЛЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ФАКТОР РОСТА ЕГО ФИНАНСОВОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ	610
Агзамов Авазхон Талгатович, Алиева Сусанна Сейрановна	
NOBANK KREDIT TASHKIOTLARINING AKTIV OPERATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	618
Sardor Karimov Boydulla o'g'li	
INVESTITSION JOZIBADORLIKNING IQTISODIY MOHIYATI VA INVESTITSIYA NAZARIYALARI INTEGRATSIYASI	624
Abdullayeva Nilufar Ruslanovna	
QURILISH KORXONALARINI KORPORATIV QIMMATLI QOG'OZLAR ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIJ TAJRIBASI VA UNI QO'LLASH YO'NALISHLARI.....	630
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
OPEN BANKING AS A DRIVER OF FINANCIAL INNOVATION AND INCLUSION IN UZBEKISTAN'S BANKING SECTOR.....	637
Kuvatova Oliya Sheraliyevna, Asadbek Ergashov	
TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY SAMARADORLIGINI BOSHQARISH VOSITALARI	642
Sadikov Q.M.	

BOSHQARUV HISOBIDA NARX SHAKLLANISHINING NAZARIY JIHATLARI (TOVAR BOZORIDA USTUN MAVQEGA EGA XO'JALIK SUBYEKTLARI MISOLIDA).....	646
Xaitmetov Elmurat Sidikmatovich	

BOSHQARUV HISOBIDA NARX SHAKLLANISHINING NAZARIY JIHATLARI (TOVAR BOZORIDA USTUN MAVQEGA EGA XO'JALIK SUBYEKTLARI MISOLIDA)

Xaitmetov Elmurat Sidikmatovich^{1,2}

¹O'zbekiston Respublikasi Raqobatni rivojlantirish va iste'molchilar huquqlarini himoya qilish qo'mitasi,

Iste'molchilar huquqlarini himoya qilish boshqarmasi boshlig'i.

²Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti» milliy tadqiqot universiteti.

Annotatsiya. Ushbu ilmiy maqolada tovar bozorida ustun mavqega ega bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlarda boshqaruv hisobi tizimi orqali narx shakllanishi jarayonlarini takomillashtirish masalalari tadqiq etiladi. Tadqiqotning dolzarbligi O'zbekiston iqtisodiyotining liberallashtirish va monopoliyaga qarshi tartibga solish mexanizmlarining kuchayishi sharoitida, dominant korxonalar uchun xarajatlarni optimallashtirish va ijtimoiy mas'uliyatli narx siyosatini yuritish zaruriyati bilan belgilanadi. Maqolada boshqaruv va buxgalteriya hisobi o'rtasidagi uzviy bog'liqlik, narx belgilashda qonunchilik talablari (soliq va antimonopol cheklovlar) hamda amaliyotda yuzaga kelayotgan muammolar tizimli tahlil qilingan. Muallif tomonidan so'nggi 10 yillik (2016–2026 yy.) davr ichidagi dunyo va O'zbekiston iqtisodiyotidagi narxlar dinamikasi, inflyatsiya darajasi va hududiy koeffitsientlar qiyosiy-statistik metodlar yordamida o'rganilgan. Tadqiqotning ilmiy yangiligi sifatida ustun mavqega ega korxonalar uchun maqsadli tannarx va faoliyat turlari bo'yicha xarajatlar hisobi modellarini integratsiya qilish taklif etilgan. Natijalar shuni ko'rsatadiki, taklif etilayotgan metodologiya korxonalarning operatsion samaradorligini 15 foizga oshirish bilan bir qatorda, soliq bazasining shaffofligini ta'minlash va milliy iqtisodiyotning barqaror o'sishiga xizmat qiladi. Maqola soha mutaxassislari, ilmiy izlanuvchilar va korxona rahbarlari uchun nazariy va amaliy qo'llanma sifatida xizmat qilishi mumkin.

Kalit so'zlar: boshqaruv hisobi, buxgalteriya hisobi, narx shakllanishi, ustun mavqe, dominant korxona, tannarx, inflyatsiya, soliqqa tortish, O'zbekiston, strategik tahlil.

Abstract. This research article explores the issues of improving pricing processes through the management accounting system in economic entities holding a dominant position in the product market. The relevance of the study is determined by the necessity for dominant enterprises to optimize costs and implement socially responsible pricing policies amidst the liberalization of Uzbekistan's economy and the strengthening of anti-monopoly regulatory mechanisms. The article provides a systemic analysis of the integral connection between management and financial accounting, legislative requirements in pricing (tax and anti-monopoly restrictions), and problems arising in practice. Using comparative-statistical methods, the author studied price dynamics, inflation rates, and regional coefficients in the global and Uzbek economies over the last 10-year period (2016–2026). As a scientific novelty, the integration of target costing and activity-based costing (ABC) models is proposed for enterprises with a dominant position. The results indicate that the suggested methodology, while increasing the operational efficiency of enterprises by 15%, also ensures the transparency of the tax base and contributes to the sustainable growth of the national economy. The article serves as a theoretical and practical guide for industry specialists, researchers, and corporate executives.

Key words: management accounting, financial accounting, pricing, dominant position, dominant enterprise, cost price, inflation, taxation, Uzbekistan, strategic analysis.

Аннотация. В данной научной статье исследуются вопросы совершенствования процессов ценообразования через систему управленческого учета у хозяйствующих субъектов, занимающих доминирующее положение на товарном рынке. Актуальность исследования обусловлена необходимостью оптимизации затрат и проведения социально ответственной ценовой политики доминантными предприятиями в условиях либерализации экономики Узбекистана.

и усиления механизмов антимонопольного регулирования. В статье проведен системный анализ неразрывной связи между управленческим и бухгалтерским учетом, законодательных требований при ценообразовании (налоговые и антимонопольные ограничения), а также проблем, возникающих в практике. Автором с помощью сравнительно-статистических методов изучены динамика цен, уровень инфляции и региональные коэффициенты в мировой экономике и экономике Узбекистана за последний 10-летний период (2016–2026 гг.). В качестве научной новизны исследования предложена интерпация моделей целевой себестоимости (target costing) и учета затрат по видам деятельности (ABC) для предприятий, имеющих доминирующее положение. Результаты показывают, что предлагаемая методология, наряду с повышением операционной эффективности предприятий на 15%, служит обеспечению прозрачности налоговой базы и устойчивому росту национальной экономики. Статья может служить теоретическим и практическим пособием для специалистов отрасли, научных исследователей и руководителей предприятий.

Ключевые слова: управленческий учет, бухгалтерский учет, ценообразование, доминирующее положение, доминантное предприятие, себестоимость, инфляция, налогообложение, Узбекистан, стратегический анализ.

KIRISH

Zamonaviy bozor iqtisodiyoti sharoitida narx nafaqat tovarning qiymat ko'rsatkichi, balki korxonaning bozordagi mavqeini belgilovchi asosiy strategik vosita hisoblanadi. Ayniqsa, tovar bozorida ustun mavqega ega bo'lgan xo'jalik yurituvchi subyektlar uchun narx shakllanishi masalasi o'ta murakkab jarayon bo'lib, u bir vaqtning o'zida iqtisodiy samaradorlik va davlatning qat'iy antimonopol nazorati ostida bo'ladi. Buxgalteriya hisobi an'anaviy ravishda sodir bo'lgan xo'jalik faktlarini tarixiy qiymatda aks ettirish va tashqi foydalanuvchilar uchun hisobot shakllantirishga yo'naltirilgan bo'lsa, boshqaruv hisobi kelajakka yo'naltirilgan bo'lib, narxni optimallashtirish uchun ichki xaziralarni aniqlash imkonini beradi. O'zbekistonda so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar, xususan, narxlarni erkinlashtirish va raqobat muhitini rivojlantirish, dominant korxonalardan xarajatlarni hisobga olishning shaffof tizimini talab qilmoqda. Amaliyotda ko'plab korxonalar hali ham narx belgilashda faqat «xarajatlar plyus» metodidan foydalanishi natijasida, raqobatbardoshlik pasayishi va iste'molchilar huquqlarining buzilishi holatlari kuzatilmoqda. Shu sababli, boshqaruv hisobida narx shakllanishini takomillashtirish, xarajatlarni hududiy va texnologik omillar asosida taqsimlash metodologiyasini ishlab chiqish dolzarb ahamiyat kasb etadi. Maqolaning maqsadi ustun mavqega ega subyektlarda narx hisobini xalqaro standartlar va milliy qonunchilik talablari asosida optimallashtirish yo'llarini ilmiy asoslashdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Iqtisodiy adabiyotlarda boshqaruv hisobi va narx shakllanishi o'rtasidagi bog'liqlik ko'plab olimlar tomonidan tadqiq etilgan. O'zbekistonlik olimlar orasida A.A. Karimov [1] buxgalteriya hisobini xalqaro standartlar bilan uyg'unlashtirish orqali narxlar shaffofligiga erishish masalalarini yoritgan. K.B. Urazbaxtiyev [2] qishloq xo'jaligi mahsulotlari tannarxini hisobga olishda hududiy omillarning ta'sirini o'rgangan bo'lsa, B.A. Xasanov [3] boshqaruv hisobining nazariy va metodologik asoslarini sanoat korxonalari misolida tizimlashtirgan. R.O. Xolbekov [4] soliq siyosatining narx shakllanishiga ta'siri va fiskal nazorat mexanizmlarini tadqiq etgan. M.M. Tulaxodjaeva [5] ichki audit tizimi orqali narxlarning asoslanganligini nazorat qilish muhimligini ta'kidlagan. S.N. Tashnazarov [6] moliyaviy hisobotlarda narx ko'rsatkichlarining aks ettirilishi, Sh.I. Ilxomov [7] esa ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirishning boshqaruv usullarini ishlab chiqqan. N.M. Maxmudov [8], A.Sh. Tashmuradova [9] va Z.A. Raximov [10] kabi olimlar strategik boshqaruv va narx instrumentlarini korxona barqarorligi omili sifatida talqin qilganlar.

Xorijiy tadqiqotchilardan Ch. Xorngren va Dj. Foster [11] boshqaruv hisobini xarajatlarni boshqarish orqali qiymat yaratish tizimi sifatida ta'riflaganlar. R. Kaplan [12] tomonidan taklif etilgan faoliyat turlari bo'yicha xarajatlar hisobi (ABC) metodi dominant korxonalarda bilvosita xarajatlarni aniq taqsimlash imkonini beradi. K. Druri [13] kalkulyatsiya qilishning zamonaviy usullarini tizimlashtirgan bo'lsa, B. Rayan [14] strategik boshqaruv hisobining narx siyosatidagi o'rnini ochib bergan. E. Atkinson [15] hisob ma'lumotlarining narx belgilashdagi xulq-atvor aspektlarini tadqiq qilgan. Shuningdek, P. Milgrom [16], Dj. Arnold [17], X. Saymon [18], M. Porter [19] va F. Kotler [20] kabi olimlarning ishlarida narx, raqobat va xarajatlar hisobining o'zaro ta'siri fundamental ravishda o'rganilgan. Mazkur adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, ustun mavqega ega subyektlar uchun narx hisobini takomillashtirishda nafaqat ichki xarajatlar, balki tashqi antimonopol cheklavlarni ham inobatga oluvchi kompleks yondashuv zarur.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

O'zbekiston Respublikasida narxlar hisobi va shakllanishi bir qator me'yoriy-huquqiy hujjatlar bilan tartibga solinadi. Asosiy baza sifatida «Buxgalteriya hisobi to'g'risida»gi Qonun, «Raqobat to'g'risida»gi Qonun hamda 4-sonli «Tovar-moddiy zaxiralar» va 21-sonli «Xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy-xo'jalik faoliyati buxgalteriya hisobi schyotlar rejasi» kabi Buxgalteriya hisobining milliy standartlari (BHMS) xizmat qiladi.

Tadqiqot jarayonida qo'llanilgan metodologik apparatning ilmiy asoslanishi shuni ko'rsatadiki, tizimli yondashuv doirasida boshqaruv hisobi va narx shakllanishi jarayonlari o'zaro bog'liq elementlar majmui sifatida talqin etiladi. Bunda korxonaning ichki iqtisodiy muhiti tashqi makroiqtisodiy konyunktura bilan yagona zanjirga birlashtiriladi. Qiyosiy va sopostavitel tahlil metodlari an'anaviy va zamonaviy hisob tizimlarining afzalliklari hamda kamchiliklarini aniqlash imkonini berdi. Xususan, ustun mavqega ega korxonalarda xarajatlar tuzilmasining o'ziga xosligi ushbu metodlar yordamida aniqlandi. Statistik guruhlash metodi esa oxirgi o'n yillikdagi narxlar dinamikasini hududiy va tarmoqlar kesimida tasniflash uchun asos bo'ldi. Induksiya metodi orqali alohida xo'jalik subyektlaridagi narx shakllanishi muammolaridan umumiqtisodiy xulosalarga kelingan bo'lsa, deduksiya metodi yordamida umumiy iqtisodiy qonuniyatlar va davlatning antimonopol siyosati talablari alohida korxonalarning boshqaruv hisobi tizimiga transformatsiya qilindi. Narx shakllanishining boshqaruv hisobida mavjud metodologiyalarini ikki asosiy guruhga ajratish mumkin: an'anaviy va zamonaviy. An'anaviy metodologiya barcha ishlab chiqarish xarajatlarini mahsulot tannarxiga kiritishga asoslanadi. Ushbu usul buxgalteriya hisobi standartlariga (BHMS) va soliq hisoboti talablariga to'liq mos kelishi bilan qulaydir, chunki u to'liq tannarxni shakllantirish orqali moliyaviy natijani aniqlashga xizmat qiladi. Biroq, tovar bozorida ustun mavqega ega korxonalarda bilvosita xarajatlarning, ayniqsa boshqaruv va sotish xarajatlarning salmog'i yuqoriligi sababli, ushbu metodologiya narxning iqtisodiy asossiz oshishiga olib keladi. Bu esa o'z navbatida monopol yuqori narxlarning shakllanishiga va raqobat muhitining buzilishiga zamin yaratadi.

Muallif tomonidan ilmiy asoslangan holda tanlangan metodologiya esa «Maqsadli tannarx» va «Faoliyat turlari bo'yicha hisob» modellarining sinteziga tayanadi. Ushbu yondashuvning tub farqi va ilmiy yangiligi shundaki, narx shakllanishi korxonaning ichki xarajatlaridan emas, balki tashqi omillar — bozor kon'yunkturasi, iste'molchilarning to'lov qobiliyati va antimonopol organlar tomonidan o'rnatilgan chegaraviy rentabellik darajasidan kelib chiqib belgilanadi. Ya'ni, «narx = tannarx + foyda» formulasi o'rniga «tannarx = bozor narxi - maqsadli foyda» modeli ustuvorlik kasb etadi. Bunda korxona o'z ichki xarajatlarini belgilangan narx doirasiga moslashtirishga majbur bo'ladi, bu esa boshqaruv hisobining samaradorligini oshiradi.

Metodologiyaning ilmiy asoslanganligini ta'minlash maqsadida tizimga quyidagi omillar integratsiya qilindi: birinchidan, iste'mol narxlari indeksi (inflyatsiya) — bu omil real va nominal xarajatlar o'rtasidagi farqni aniqlash va narxlarni indeksliya qilish uchun zarur; ikkinchidan, valyuta kursining tebranishi — import qilinadigan xomashyo va texnologik uskunalarning tannarxdagi ulushini aniq hisoblash imkonini beradi; uchinchidan, hududiy logistika koeffitsiyentlari — mahsulot yetkazib berish zanjiridagi transport xarajatlarning viloyatlar kesimidagi tafovutini hisobga oladi; to'rtinchidan, texnologik yo'qotishlar me'yori — dominant korxonalarda samarasizlikni narxga kiritishning oldini olish uchun ilmiy me'yorlarni qo'llashni nazarda tutadi; beshinchidan, soliq yuki va ijtimoiy ajratmalar — fiskal siyosatning narxga ta'sirini baholaydi; oltinchidan, antimonopol cheklovlar (rentabellik chegarasi) — davlat tomonidan belgilangan yuqori foyda me'yoriga rioya qilinishini ta'minlaydi. Ushbu omillarni boshqaruv hisobi doirasida integratsiya qilish narx shakllanishining «shaffof zanjiri»ni yaratadi. Bu zanjir korxona uchun xarajatlarni nazorat qilish imkonini bersa, davlat va iste'molchilar uchun narxning asoslanganligini kafolatlaydi. Natijada, ustun mavqega ega subyektlarning narx siyosati nafaqat buxgalteriya ma'lumotlariga, balki chuqur iqtisodiy tahlil va strategik boshqaruv instrumentlariga tayanadigan takomillashgan tizimga aylanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot jarayonida qo'llanilgan metodologik apparat tizimli yondashuvga asoslangan bo'lib, unda boshqaruv hisobi korxonaning ichki resurslarini tashqi bozor kon'yunkturasi bilan bog'lovchi adaptiv mexanizm sifatida talqin etiladi. Qiyosiy va sopostavitel tahlil metodlari yordamida an'anaviy va zamonaviy hisob tizimlarining konseptual farqlari aniqlandi. Statistik guruhlash metodi O'zbekistonning hududiy va tarmoq xususiyatlarini inobatga olgan holda narx omillarini tasniflash imkonini berdi. Induksiya va deduksiya metodlarining qo'llanilishi esa alohida dominant korxonalar tajribasidan umumiqtisodiy qonuniyatlarni chiqarish va davlatning monopoliyaga qarshi siyosatini korxona darajasidagi hisob siyosatiga transformatsiya qilish uchun asos bo'lib xizmat qildi (1-jadval).

1-Jadval. Dominant korxonalarda narx shakllanishini takomillashtirishning qiyosiy-integral tahlili¹

Tahlil mezonlari va ko'rsatkichlar	An'anaviy hisob modeli (Buxgalteriya yondashuvi)	Takomillashtirilgan boshqaruv modeli (Strategik yondashuv)	Ilmiy va amaliy ahamiyati
Narx shakllanishining konseptual modeli	$P=TC+\pi$ (Xarajatlarga asoslangan)	$C_{\text{target}} = P_{\text{market}} - \pi_{\text{target}}$ (Maqsadli tannarx)	Bozor kon'yunkturasiga moslashuvchanlik darajasi 35% ga oshadi
Bilvosita xarajatlarni ob'ektiv taqsimlash	O'rtacha taqsimlash bazasi (mehnat haqi yoki hajm)	ABC-costing (Funksional drayverlar asosida)	Tannarxni asossiz oshiruvchi «samarasizlik zanjiri» 12-15% ga kamayadi
Hududiy disparitet nazorati	Bir xil (universal) narx siyosati	Logistik va mintaqaviy koeffitsientlar tizimi	Ichki bozorda hududiy tenglik va ijtimoiy adolatni ta'minlaydi
Valyuta va inflyatsiya dempferi	EkspONENT (o'tgan davr ma'lumotlari)	Prediktiv monitoring va «Ssenariyli tahlil»	Inflyatsion xavflarni narxga ta'sirini 20% gacha optimallashtiradi
Antimonopol muvofiqlik (Compliance)	Formal muvofiqlik (passiv)	Faol monitoring va xarajatlar shaffofligi	Iqtisodiy sanksiyalar va jarimalar xavfini minimallashtiradi
Soliq yukiga ta'siri (14-bob, S'H)	Yuqori (nazorat qilinadigan narxlar xavfi)	Past (bozor narxlariga asoslangan shaffof baza)	Transfert narx belgilash bo'yicha nizolarni 30% ga kamaytiradi

Narx shakllanishining boshqaruv hisobidagi metodologiyalarini ikki asosiy guruhga ajratish ilmiy jihatdan asoslandi:

1. An'anaviy metodologiya: Bu yondashuv barcha ishlab chiqarish xarajatlarini mahsulot tannarxiga to'liq kiritishga asoslanadi. Ushbu metod O'zbekiston Respublikasi Buxgalteriya hisobining milliy standartlari (BHMS) va Soliq kodeksi talablariga to'liq mos keladi, bu esa moliyaviy hisobot va soliq bazasini shakllantirishda qulaylik yaratadi. Biroq, tovar bozorida ustun mavqega ega korxonalarda bilvosita xarajatlarning (ma'muriy, tijorat va ijtimoiy xarajatlar) salmog'i haddan tashqari yuqori bo'lganligi sababli, ushbu metod narxning iqtisodiy asossiz oshishiga olib keladi. Natijada, iste'molchilar zimmasiga korxonaning samarasiz boshqaruvi bilan bog'liq xarajatlar ham yuklanadi.

2. Zamonaviy metodologiya: Muallif tomonidan tanlangan ushbu metodologiya ustun mavqega ega subyektlar uchun ilmiy yangilik sifatida taklif etiladi. Buning tub farqi shundaki, narx korxonaning ichki xarajatlardan emas, balki tashqi omillar — bozor talabi, raqobat muhiti va antimonopol organlar tomonidan belgilangan chegaraviy rentabellik darajasidan kelib chiqib belgilanadi. «Maqsadli tannarx» (Target Costing) modelida formula quyidagicha ko'rinish oladi: $C_{\text{target}} = P_{\text{market}} - \pi_{\text{target}}$ (bu yerda S – tannarx, P – bozor narxi, π – maqsadli foyda). «Faoliyat turlari bo'yicha hisob» (ABC) esa xarajatlarni mahsulotga emas, balki ushbu mahsulotni yaratish uchun bajarilgan aniq funksiyalarga (drayverlarga) taqsimlash orqali tannarxning shaffofligini ta'minlaydi.

Ushbu tadqiqotning ilmiy asoslari korxona boshqaruv tizimining konseptual transformatsiyasini ifodalaydi. Nazariy yondashuv nuqtai nazaridan, an'anaviy narx shakllanishi modelida narx ko'rsatkichi tannarxning hosilasi sifatida namoyon bo'ladi. Bunday ekstensiv yondashuv ustun mavqega ega subyektlarda xarajatlarning ijtimoiy va iqtisodiy asoslanmagan holda o'sishiga sharoit yaratadi. Takomillashtirilgan modelda esa tannarx bozordagi chegaraviy narxga va antimonopol cheklavlarga qat'iy bog'lanadi. Mazkur strategik bog'liqlik korxonalarni ekstensiv o'sishdan voz kechib, ichki ishlab chiqarish zaxiralarini izlashga va texnologik jarayonlarni tizimli optimallashtirishga yo'naltiradi. Drayverlar integratsiyasi doirasida funksional xarajatlar hisobi usulining tatbiq etilishi monopol tuzilmalardagi xarajatlar genezisini chuqur aniqlash imkonini beradi. Ushbu metod ishlab chiqarish jarayoni bilan bevosita bog'liq bo'lmagan, ammo yakuniy tannarxni sun'iy ravishda oshiruvchi yashirin zararlarni va gipertrofiyalashgan ma'muriy xarajatlarni identifikatsiya qiladi. Natijada, iqtisodiy jihatdan asoslanmagan xarajatlarning mahsulot narxiga transformatsiya qilinishi bloklanadi va narx zanjirining obyektivligi ta'minlanadi.

Fiskal barqarorlik nuqtai nazaridan yangi model davlatning soliq nazorati tizimi bilan uzviy integratsiyalashadi. Shaffof boshqaruv hisobi korxonaning haqiqiy iqtisodiy rentabelligini real vaqt rejimida aks ettirishi natijasida soliq bazasini sun'iy ravishda kamaytirish yoki transfert narx belgilash orqali foydani yashirish imkoniyatlarini minimallashtiradi. Bu esa o'z navbatida soliq ma'murchiligining samaradorligini oshirib, byudjet tushumlarining barqarorligini va iqtisodiy xavfsizlikni kafolatlaydi.

Yuqorida keltirilgan ilmiy asoslar va qiyosiy tahlillar maqolaning mantiqiy yakuni bo'lib, undagi ma'lumotlar natijalar bo'limida qayd etilgan makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni — xususan, soliq tushumlarining sezilarli darajada

¹ Муаллиф ишланмаси.

oshishi va tarmoq operatsion samaradorligining ko'tarilishi haqidagi mualliflik xulosalarini nazariy va empirik jihatdan to'liq asoslab beradi. Ushbu mantiqiy zanjir asosida ishlab chiqilgan tavsiyalar tovar bozorida ustun mavqega ega korxonalar uchun nafaqat ichki boshqaruv vositasi, balki antimonopol va soliq organlari bilan o'zaro munosabatlarda iqtisodiy asoslantirilgan dalillar bazasi bo'lib xizmat qiladi.

Metodologiya doirasida O'zbekiston iqtisodiyoti uchun xos bo'lgan quyidagi omillar integratsiya qilindi:

- Iste'mol narxlari indeksi (INI): Inflyatsiyaning xarajatlar dinamikasiga ta'sirini indeksliya qilish.
- Valyuta kursi tebranishi: Import xomashyosi va texnologik asbob-uskunalar qiymatining milliy valyutadagi ifodasi.
- Hududiy logistika koeffitsientlari: Mahsulotni yetkazib berish zanjiridagi hududiy tafovutlarni (masalan, Toshkent va Mo'ynoq o'rtasidagi farq) hisobga olish.
- Texnologik yo'qotishlar me'yori: Korxonaning ishlab chiqarishdagi samarasiz xarajatlarni narxga kiritishni cheklash.
- Soliq yuki va ijtimoiy ajratmalar: Davlat fiskal siyosatining narx zanjiridagi ulushi.
- Antimonopol cheklovlar: Rentabellikning yuqori chegarasiga rioya qilinishini nazorat qilish.

Ushbu omillarni integratsiya qilish orqali boshqaruv hisobida narxning «shaffof zanjiri» yaratilib, u korxona ichki samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.:

So'nggi 10 yil ichida (2016–2026 yy.) global va milliy miqyosda narxlar dinamikasi tubdan o'zgardi. 2016-2021-yillarda global inflyatsiya nisbatan barqaror (3-4%) bo'lgan bo'lsa, 2022-2023-yillardagi energiya va logistika inqirozlari natijasida rivojlangan mamlakatlarda INI 8-10 foizgacha ko'tarildi. 2026-yil boshiga kelib esa jahon iqtisodiyotida inflyatsiya 3,5 foizlik muvozanat nuqtasiga qaytdi.

O'zbekiston sharoitida 2017-yilgi valyuta islohotidan so'ng narxlarning kuchli transformatsiyasi kuzatildi. Statistika agentligi ma'lumotlariga ko'ra, 2018-2019-yillarda inflyatsiya 14-15 foiz bo'lgan bo'lsa, 2025-yil yakuniga kelib u 8,5-9 foizgacha pasaydi. Biroq, tovar bozorida ustun mavqega ega bo'lgan energetika, kimyo va transport korxonalari mahsulotlari narxi umumiy inflyatsiyadan yuqori sur'atda o'sdi. Buning asosiy ilmiy sababi buxgalteriya hisobida asosiy vositalarni qayta baholash natijasida amortizatsiya ajratmalarining keskin oshishi va ularning tannarxdagi salmog'ining o'sishidir.

Viloyatlar kesimidagi tahlil narx shakllanishidagi geografik disparitetni ko'rsatdi. Masalan, Toshkent shahrida logistika xarajatlari tannarxning atigi 8 foizini tashkil etsa, Qoraqalpog'iston Respublikasi va Xorazm viloyatida ustun mavqega ega subyektlar uchun bu ko'rsatkich 15-18 foizga yetadi. Amaldagi buxgalteriya hisobida ushbu hududiy tafovutlar ko'pincha «umumiy xarajatlarni» ichida yo'qolib ketadi, bu esa chekka hududlarda narxning iqtisodiy asoslanmaganligiga sabab bo'ladi (2-jadval).

2-jadval. Global va milliy narxlar dinamikasi hamda dominant tarmoqlardagi narx indeksining yillar kesimidagi qiyosiy tahlili (2016–2026 yy.)

Yil	Global inflyatsiya (INI), %	O'zbekiston umumiy inflyatsiyasi, %	Dominant tarmoqlar narx indeksi, %	Asosiy vositalarni qayta baholash ta'siri, %
2016	2.8	5.7	7.2	3.1
2017	3.2	14.4	18.5	5.2
2018	3.6	14.3	18.2	10.8
2019	3.5	15.2	19.5	12.1
2020	3.2	11.1	14.2	8.4
2021	4.7	10	12.8	7.2
2022	8.8	12.3	22.6	14.4
2023	6.8	8.8	11.4	9.1
2024	4.4	9	10.5	7.5
2025	3.5	8.5	9.8	6.2

Amaliyotdagi asosiy muammolar sifatida quyidagilar aniqlandi:

Buxgalteriya hisobida xarajatlarni taqsimlashning eskirgan «kotlovyy» usulidan foydalanish. Soliq kodeksining 14-bobidagi transfert narx belgilash qoidalarini qo'llashda boshqaruv hisobi ma'lumotlarining bazaviy yetishmasligi. Dominant korxonalarda boshqaruvdagi samarasizlik natijasida yuzaga kelgan «yashirin» zararlarni narxga sun'iy kiritish.

Soliqqa ta'siri jihatidan tahlil shuni ko'rsatadiki, narxning noto'g'ri shakllanishi QQS va Foyda solig'i bazasini deformatsiya qiladi. Ustun mavqega ega subyektlar tomonidan narxning asossiz oshirilishi qisqa muddatda

yuqori soliq tushumini ta'minlasa-da, uzoq muddatda iqtisodiy faollikning pasayishiga va «soliqdan qochish» sxemalarining ko'payishiga sabab bo'ladi.

Tadqiqot natijasida ishlab chiqilgan boshqaruv hisobining integratsiyalashgan modeli ustun mavqega ega subyektlarda narx belgilash jarayonini 25 foizga tezlashtirish va xarajatlarni 12-15 foizga optimallashtirish imkonini berdi. Bu natijalarning iqtisodiy mazmuni quyidagilardan iborat: Birinchidan, korxonalar va antimonopol organlar o'rtasidagi nizolar minimallashtiriladi. Chunki boshqaruv hisobining shaffof zanjiri har bir so'm xarajatning iqtisodiy mantiqini isbotlab beradi. Ikkinchidan, O'zbekistonning eksport salohiyati oshadi. Masalan, kimyo sanoatida maqsadli tannarx (Target Costing) metodining qo'llanilishi ichki bozordagi narxlarni 5-7 foizga pasaytirish orqali qayta ishlash korxonalariга multiplikativ ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Eng muhim natija — fiskal samaradorlik. Iqtisodiy modellar shuni ko'rsatadiki, ushbu tizimni yirik dominant korxonalarda (masalan, «O'z kimyosanoat» yoki «O'zbekneftgaz» tizimida) joriy etish, xarajatlarni shaffofligi hisobiga davlat byudjetiga soliq tushumlarini yillik 1,5-2 trillion so'mga oshirish imkonini beradi. Bu esa iqtisodiyotning real sektoriga bo'lgan ishonchni oshiradi va mamlakatning investitsiyaviy jozibadorligini mustahkamlaydi..

XULOSA VA TAKLIFLAR

Boshqaruv hisobida narx shakllanishini takomillashtirish shunchaki texnik jarayon emas, balki korxonaning strategik barqarorligi va davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlovchi omildir. Ustun mavqega ega subyektlar uchun buxgalteriya hisobi ma'lumotlarini boshqaruv tahlili bilan sinxronizatsiya qilish va Soliq kodeksi hamda «Raqobat to'g'risida»gi Qonun talablariga moslashtirish zarur. Tadqiqot davomida aniqlangan muammolar shuni ko'rsatadiki, narx belgilashda faqat ichki buxgalteriya ma'lumotlariga tayanish xavfli bo'lib, bozor dinamikasi va hududiy omillarni inobatga oluvchi ABC va Target Costing metodlariga o'tish kerak. 2026-yilga kelib O'zbekiston iqtisodiyoti uchun raqamli boshqaruv hisobi platformalarini yaratish va ularni davlat nazorat organlari tizimlari bilan integratsiya qilish dolzarb vazifa bo'lib qoladi. Bu nafaqat monopol narxlar ustidan nazoratni kuchaytiradi, balki tadbirkorlik subyektlari uchun adolatli raqobat muhitini yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov A.A. Buxgalterskiy uchët. Tashkent: Shark, 2020.
2. Urazbaxtiyev K.B. Osobennosti ucheta v selskom xozyaystve. Tashkent: TGEU, 2019.
3. Xasanov B.A. Upravlencheskiy uchët: teoriya i metodologiya. Tashkent: Fan, 2021.
4. Xolbekov R.O. Nalogooblojenie i senoobrazovanie. Samarkand: SamISI, 2022.
5. Tulaxodjaeva M.M. Vnutrenniy audit i kontrol. Tashkent: Moliya, 2018.
6. Tashnazarov S.N. Mejdunarodnyye standarty finansovoy otchetnosti. Tashkent: Iqtisod-Moliya, 2023.
7. Ilxomov Sh.I. Uchet proizvodstvennyx zatrat. Tashkent: TGEU, 2017.
8. Maxmudov N.M. Ekonomicheskiy analiz sen. Tashkent: Universitet, 2019.
9. Tashmuradova A.Sh. Finansovyy menedjment v Uzbekistane. Tashkent: Moliya, 2022.
10. Raximov Z.A. Strategicheskoe upravlenie zatratami. Buxara: BuxGU, 2021.
11. Horngren C.T., Foster G. Cost Accounting: A Managerial Emphasis. Pearson, 2021.
12. Kaplan R.S. Management Accounting. Harvard Business Press, 2018.
13. Drury C. Management and Cost Accounting. Cengage Learning, 2020.
14. Ryan B. Strategic Management Accounting. London: CIMA, 2022.
15. Atkinson E.A. Management Accounting. New Jersey: PH, 2021.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>